

Täysistunto

Torstai 31.5.2018 klo 16.00—19.40

2.7. Suullinen kysymys oikeudesta ilmaista elämän suojelua puolustava mielipide (Päivi Räsänen kd)

Suullinen kysymys SKT 87/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Ja kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä, teillä oli myöskin tämä sama kysymysaihe. Edustaja Räsänen.

Keskustelu

16.51 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Tässä ministerien julkisessa Twitter-keskustelussa ministeri Virolainen puolestaan kommentoi, että aborttioikeus ei ole mielipideasia vaan ihmisoikeuskysymys. Abortissa on todellakin kysymys ihmisoikeuksista niin lapsen kuin äidin kohdalla, mutta se on myös syvästi vakaumukseen ja maailmankatsomukseen liittyvä ja siten todellakin mielipideasia. Tämä ministeri Virolaisen kommentti on mielestäni kylmä myös niille lääkäreille ja hoitajille, joille abortissa ei ole kysymys ainoastaan mielipiteestä vaan vakaumuksesta suojella elämää. Itsekin kuulun niihin, jotka ajattelevat, että ihmisen elämä alkaa hedelmöityksestä ja myös kohdussa elävällä lapsella on ihmisoikeus omaan elämäänsä. Kun nyt ministerit ovat käyneet tätä julkista Twitter-keskustelua, niin kysyn: mikä on hallituksen kanta valtioneuvoston jäsenten, terveydenhuollon henkilöstön ja muiden kansalaisten oikeudesta ilmaista myös elämän suojelua puolustavan mielipiteensä ja vakaumuksensa tässä asiassa? Tätä kysyisin pääministeriltä.

16.53 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vastaan kysymykseen, joka kohdistettiin, jos oikein ymmärsin, vahvasti myös kansalliseen terveydenhuoltojärjestelmäämme ja oikeuteen saada abortti: Laki on Suomessa säädetty 60—70-luvun taitteessa. Meillä on pitkä perinne kansallisesti lain naisele suomasta oikeudesta aborttiin. Mutta kansainvälisessä vertailussa suomalainen lain-säädäntö on verrattain tiukka siltä osin, kenen ja missä tilanteessa ja missä vaiheessa raskautta abortti on mahdollista tehdä.

Eri kysymys — josta vastaa vastuuministerinä ministeri Virolainen kehityspolitiikan suhteen — on Suomen pitkä linja lisääntymis- ja seksuaaliterveyden edistämiskysymyksissä. Mutta siltä osin, kun ajatellaan vaikkapa WHO:ta kansainvälisenä terveysjärjestönä — näistä asioista vastaan — toteen, että hallitus on hyvin sitoutunut terveydenhuoltopolitiikassamme tukemaan kansainvälisestikin seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyviä oikeudellisia kysymyksiä ja täten naisten aseman [Puhemies koputtaa] parantamista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2018 vp

Puhemies Paula Risikko: Otetaan tähän muutama lisäkysymys. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.54 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä ei ole kysymys siitä, onko kansalaisella oikeus ilmaista mielipiteensä. Myös ministereillä on kansalaisena oikeus ilmaista mielipiteensä, mutta silloin pitää olla erityisen tarkka, jos tämä mielipide poikkeaa Suomen virallisesta linjasta. Ja kun on ulkoministeri ja edustaa Suomea ulkomailla, niin työmatkalla — kuten juuri samalla kyseisellä matkalla, siis virkamatkalla, veronmaksajien rahoilla tehdyllä matkalla — [Paavo Arhinmäen välihuuto] omien yksityistilaisuuksien järjestämisessä pitää olla hyvin harkitseva. Se, että te olette sosiaalisessa mediassa ja blogissanne mainostanut osallistumistanne tähän tilaisuuteen, tekee siitä julkisen tehtävän. Tässä pitää olla hyvin tarkkana, että ei käytä ulkoministerin asemaa henkilökohtaisena egotrippinä, koska te edustatte Suomea silloin, kun te olette työmatkalla, ja tämän pitää olla hyvin selvää, että Suomen kantoja edustetaan ja naisten oikeuksia edistetään. Siksi kysyn vielä ministeri Soinilta: oletteko nyt asiaa harkitessanne havainnut, että on väärin veronmaksajien rahoilla osallistua abortin vastaisiin tilaisuuksiin maailmalla?

Ja pääministeri Sipilä, tarkennatteko hallituksen toimintaohjeita näissä kysymyksissä, miten ministerit toimivat ulkomailla?

16.55 Ulkoministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun ministeri lähtee virkamatkalle, esimerkiksi viikon mittaiselle, hän tekee siellä kaikkea sitä, mitä ministerin tehtäviin kuuluu. [Eva Biaudet: Kuten vastustaa Suomen etuja!] Sen lisäksi on vapaa-aikaa, ja silloin ministeri minun käsitykseni mukaan voi osallistua sellaisiin tilaisuuksiin kuin hän harkitsee hyväksi. Tämä on täysin selvä asia.

Haluan sanoa, että siellä Kanadassa minun virallisessa ohjelmassani oli osallistuminen Kanadan rukousaamiaiselle, jossa puhui liberaali pääministeri Trudeau, joka on abortin kannattaja. Se oli osa virallista ohjelmaani. En puhunut siellä mitään. [Eva Biaudet: Niin, miksi ei?] Osallistuin iltavigiliaan, jonka tein omalla ajallani. Se on minun mielestäni täysin mahdollista.

Pidän erittäin tärkeänä, että Suomessa pätee mielipiteen-, uskonnon- ja uskonvapaus. Se on sivistyneen demokratian merkki, että tämä sallitaan kaikille Suomen kansalaisille.

16.56 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen ulko- ja kehityspolitiikan lähtökohtana on ihmisoikeusperustaisuus. Ihmisoikeuspolitiikkaamme kuuluu keskeisesti naisten ja tyttöjen oikeuksien, mukaan lukien seksuaalioikeuksien, edistäminen maailmanlaajuisesti. On käsittämätöntä, että Suomen ulkoministeri puhuu Suomen virallista ulkopoliittista linjaa vastaan. Ulkoministeri ei edusta vain itseänsä. On myös käsittämätöntä, että ulkoministeri näkee oikeudekseen vastustaa maailman naisten itsemääräämisoikeutta ja terveyttä.

Arvoisa puhemies! Kehitysministeri Virolainen on osoittanut kiitettävää sitoutumista naisten oikeuksiin, samoin kuin edeltäjänsä Mykkänen ja Toivakka. Vaikka naisten oikeudet ja seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeuksien edistäminen on Suomen ulkosuhteiden ja kehitysyhteistyön keskiössä, on tähän painopisteeseen suunnattua kehitysrahoitusta kuitenkin leikattu, eli sanat ja teot ovat valitettavasti olleet ristiriidassa. [Puhemies: Kysy-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2018 vp

mys!]] Kysynkin ministeri Soinilta: aikooko hallitus suunnata vuoden 2019 budjetissa lisärahaa naisten oikeuksien ja seksuaalioikeuksien edistämiseen globaalisti?

16.57 Ulkoministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus puolustaa voimakkaasti, kuten myös ministeri, esimerkiksi 1325-agendaa, joka suojelee naisia, antaa naisille mahdollisuuksia, kannustaa heitä yhteiskunnassa vaikkapa rauhanvälitykseen, pienlainoihin, moniin asioihin, jotka parantavat heidän etujaan. [Eva Biaudet: Naisten oikeudet ovat jakamattomat!] On esimerkiksi maita, joissa vain noin 10 prosentilla naisista, jopa alle, on pankkitili. Me tiedämme, että jos ei tällaisia asioita saada kuntoon, kehitys ei ole mahdollista. [Eva Biaudet'n välihuuto] Kaikkeen tähän tietenkin hallitus rohkaisee.

Vuoden 2019 budjetista neuvotellaan sitten luonnollisesti hallituksen kesken, mitä siihen tulee ja mihin mahdolliset lisäresurssit laitetaan.

Puhemies Paula Risikko: Ja vielä yksi lisäkysymys, edustaja Yanar.

16.58 Ozan Yanar vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Äsken pääministeri sanoi, että pitää olla äärimmäisen tarkka siinä, että esiintyy yksityishenkilönä, jos haluaa esittää omia näkemyksiään. Mutta me emme vieläkaan saaneet kunnon vastausta siihen, mikä on teidän näkemyksenne ministeri Soinin toiminnasta, mitä tuossa muutama viikko sitten Kanadassa tapahtui.

Ulkoministeri edustaa Suomea. Hän oli ulkomailla verovaroin ja tämäntyyppisellä matkalla osallistui kyseiseen mielenosoitukseen. Tätä hehkutettiin Twitterissä ja myös blogissa. Arvoisa pääministeri Sipilä, mikä on näkemyksenne? Ja kuten edustaja Niinistö hyvin kysyi: mitkä ovat toimintaohjeet ministereille tämäntyyppisissä tilanteissa? [Eva Biaudet: Ja mikä oli niin hyvää Irlannin lainsäädännössä? Kertokaa se!]

Puhemies Paula Risikko: Ministeri Soini pyytää puheenvuoroa. — Olkaa hyvä, ministeri Soini. [Timo Soini: Nimi mainittiin!] — Otetaan molemmat: ministeri Soini aloittaa, ja Sipilä jatkaa.

16.59 Ulkoministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On oikein hyvä, että edustaja Yanar kysyi. Hän puhui mielenosoituksesta. Mielenosoitus siellä oli seuraavana päivänä. Se oli se mielenosoitus, jossa oli tuhansia ja tuhansia ihmisiä. Se, mihinkä osallistuin, oli iltavigilia, joka oli edellisenä iltana. Kannattaa olla tarkka näissä asioissa, [Välihuutoja] ja sitten kun puhutaan veronmaksajien varoista... Ei se tätä asiaa tietenkään miksiäkään muuta. Eikä kysymys ole siitä, että Suomessa, niin kuin läntisissä demokratioissa, niin kuin kaikissa demokratioissa, on uskonnon, mielipiteen ja uskon vapaus. Siitä olen ylpeä, että se pätee myös Suomessa.

17.00 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Lyhyesti vastaus tuohon kysymykseen: Kävimme hallituksessa tänään lyhyen keskustelun siitä, että meidän täytyy olla äärimmäisen tarkkana siinä, että kun virkamatkoilla on oikeus myöskin yksityistilaisuuksiin osallistumiseen, niin näissä tilaisuuksissa ollaan aidosti yksityishenkilönä eikä ministerinä. Tästä kävimme keskustelun, ja olemme tästä kaikki samaa mieltä, että näin tulee toimia ja näin toimitaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2018 vp

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.